

Tiché svědkyně se vrátily po 20 letech do Poslanecké sněmovny

28.11.2023 - Markéta Volfová | TOP 09

Za uplynulý rok zemřelo podle veřejných zdrojů 21 žen rukou svého partnera. I tak může končit domácí násilí. Každý rok si 25. listopadu připomínáme Mezinárodní den proti násilí na ženách projektem Tiché svědkyně. Červené siluety Tichých svědkyň vypovídají o skutečných příbězích žen, které byly zavražděny rukou svého nejbližšího - manžela, partnera, druha. ROSA - centrum pro ženy s výstavou Tiché svědkyně, mapuje případy femicidy v ČR od roku 2003. Přidala se tak k projektu The Silent Witness (Tiché svědkyně), který v roce 1990 odstartoval v USA ve státě Minnesota.

„Každoročním připomenutím zavražděných žen proto apelujeme na to, aby lidé nebyli nevšimaví k projevům násilí na ženách. I když se bezprostředně netýkají jejich nejbližší rodiny či příbuzných,“ říká Marie Vavroňová, ředitelka ROSA - centrum pro ženy.

„Připomínáme nejen ty ženy, které v důsledku domácího násilí byly zavražděny, ale i další ženy, které pod tlakem roky trvajícího domácího násilí se rozhodly jako východisko z týrání zvolit sebevraždu. Neocitnou se v žádné statistice, jejich smrt je ale rovněž v přímé souvislosti s domácím násilím.“ Těm, kteří přes všechna fakta a informace, stále zlehčují domácí násilí v České republice, podléhají mýtům, by mohlo ke změně jejich postojů napomoci to, že by si představili to, co se děje dnes a denně tisícům žen, co nakonec vyústí ve zbytečnou smrt kolem dvou desítek žen ročně.

„Tiché svědkyně stavíme do bezprostřední blízkosti jednacího sálu Poslanecké sněmovny. Domácí násilí je bohužel stále téma zlehčované a odsouvané na vedlejší kolej. Osvěta je nutná na všech úrovních. Společenské, legislativní a soudní. Ve Sněmovně nás čeká finalizace redefinice znásilnění, složité debaty nad Úmluvou o prevenci a potírání násilí vůči ženám nebo nad ukotvením legislativního pojetí domácího násilí. Věřím, že na konci této debaty bude zásadní zlepšení postavení obětí a lepší přístup ke spravedlnosti. Děkuji všem, kteří sdílejí své osobní bolestné zkušenosti a pomáhají tak i nám zákonodárcům lépe pochopit překážky, se kterými se potýkají,“ říká poslanec Michal Zuna (TOP 09).

Projekt Tiché svědkyně má nejen varovat před tragickými konci neřešeného domácího násilí ale i apelovat, aby nedocházelo ke zbytečným vraždám žen. V České republice se s některou z forem domácího násilí za svůj život setká 38 % žen. V roce 2020 zaznamenal Eurostat v 17 členských státech EU, které údaje poskytují, 788 žen, které se staly oběťmi vraždy ze strany člena rodiny nebo intimního partnera. Celkový počet femicid v letech 2010 až 2021 ve 20 zemích poskytujících údaje se odhaduje na 3 232. Tento údaj je známkou vážného podhodnocení ze strany policejních orgánů, protože údaje Eurostatu zaznamenaly v letech 2011 až 2021 celkem 6 593 úmyslných vražd žen.

I proto ROSA - centrum pro ženy přichází v rámci 16 akčních dní proti násilí na ženách s kampaní #mužiprotnásilí podpořené Norskými granty, kde veřejně známé osobnosti vyjadřují svůj postoj k násilí ve vztazích. Chceme vyzvat poslance, muže, politiky, veřejnost ke sdílení hashtagu v příbězích na sítích Budte také #mužiprotnásilí.

Výstava „Tiché svědkyně“ probíhá v Poslanecké sněmovně pod záštitou poslanců Michala Zuny, Taťány Malé, Kláry Kocmanové, Barbory Urbanové, Marie Jílkové a Evy Decroix.

Podle policejních statistik došlo v roce 2018 k 65 vraždám motivovaným osobními vztahy, v roce 2019 k 74 vraždám, v roce 2020 k 76 vraždám, v roce 2021 k 57 vraždám, v roce 2022 k 76 vraždám a v roce 2023 (zatím data jen leden-září) k 60 vraždám (Statistické přehledy kriminality, Policie ČR). Například v roce 2021 bylo podle Statistické ročenky domácího a genderově podmíněného násilí v ČR (Vláda ČR, 2022) registrováno 57 trestných činů **jako vraždy motivované osobními vztahy**. V 79 % případů byl pachatelem muž a u srovnatelného podílu byla použita zbraň. Nejčastěji (64 %) se jednalo o zbraň z kategorie chladná zbraň. Pouze 2 případy byly spáchány osobou mladší 18 let. Z pohledu objektů napadení se v 52 % případů jednalo o muže, ve 44 % o ženu, u ostatních případů nebylo pohlaví vloženo. U 48 % objektů napadení se jednalo o dokonáný trestný čin a ve 49 % o pokus. U 7 % objektů napadení bylo zaznamenáno jednání pachatele sdílející společné obydlí s poškozeným. Velmi často byl mezi objektem napadení a pachatelem osobní vztah, například bývalá přítelkyně / bývalý přítel, družka / druh, manželka / manžel nebo přítelkyně / přítel.

<https://www.top09.cz/co-delame/tiskove-zpravy/tiche-svedkyne-se-vratily-po-20-letech-do-poslanecke-snemovny-31196.html?clanek=31196>